

Uitwerkingen §2: Redeneren in de rechtbank

OPDRACHT 7:

Dit is een open opdracht. Hieronder vind je een *mogelijke* uitwerking.

Mogelijke uitwerking:

geel = uitgangspunten (redeneren),
roze = tenzij/tegenargument

groen = "bewijs"/onderbouwing voor uitgangspunt
blauw = conclusie

Verpleegster Lucia de B. krijgt levenslang

Van onze verslaggever – 25 maart 2003

(bewerking van artikel uit Trouw en NRC Handelsblad)

1 DEN HAAG - De Haagse
2 verpleegkundige Lucia de B. heeft
3 levenslang gekregen. De Haagse
4 rechtbank bevond haar schuldig aan
5 moord op vier patiënten en drie
6 pogingen tot moord. Ze was
7 beschuldigd van dertien moorden en
8 vijf pogingen, gepleegd in vier Haagse
9 ziekenhuizen tussen 1997 en
10 september 2001.

11 Volgens de rechtbank heeft Lucia
12 haar slachtoffers vergiftigd, hoewel
13 niemand haar op heterdaad heeft
14 betrappt. Wel traden bijna altijd
15 dezelfde verschijnselen op; de
16 patiënten, met wie niets aan de hand
17 leek, liepen ineens blauw aan en er
18 traden ademnood en
19 hartritmestoornissen op. De rechtbank
20 acht in één geval bewezen dat Lucia
21 aan een baby het zeer gevaarlijke
22 medicijn digoxine heeft toegediend. In
23 een bloedmonster werd de stof
24 digoxine aangetroffen terwijl de baby
25 volgens haar behandelend arts het
26 medicijn niet meer kreeg
27 voorgeschreven.

28 Opvallend veel slachtoffers waren
29 allochtoon. Veel allochtonen hebben
30 bezwaren tegen lijkschouwing, een
31 reden dat de toxicologische
32 bewijsvoering moeilijk was.
33 De meeste slachtoffers hadden
34 slechte vooruitzichten maar er was

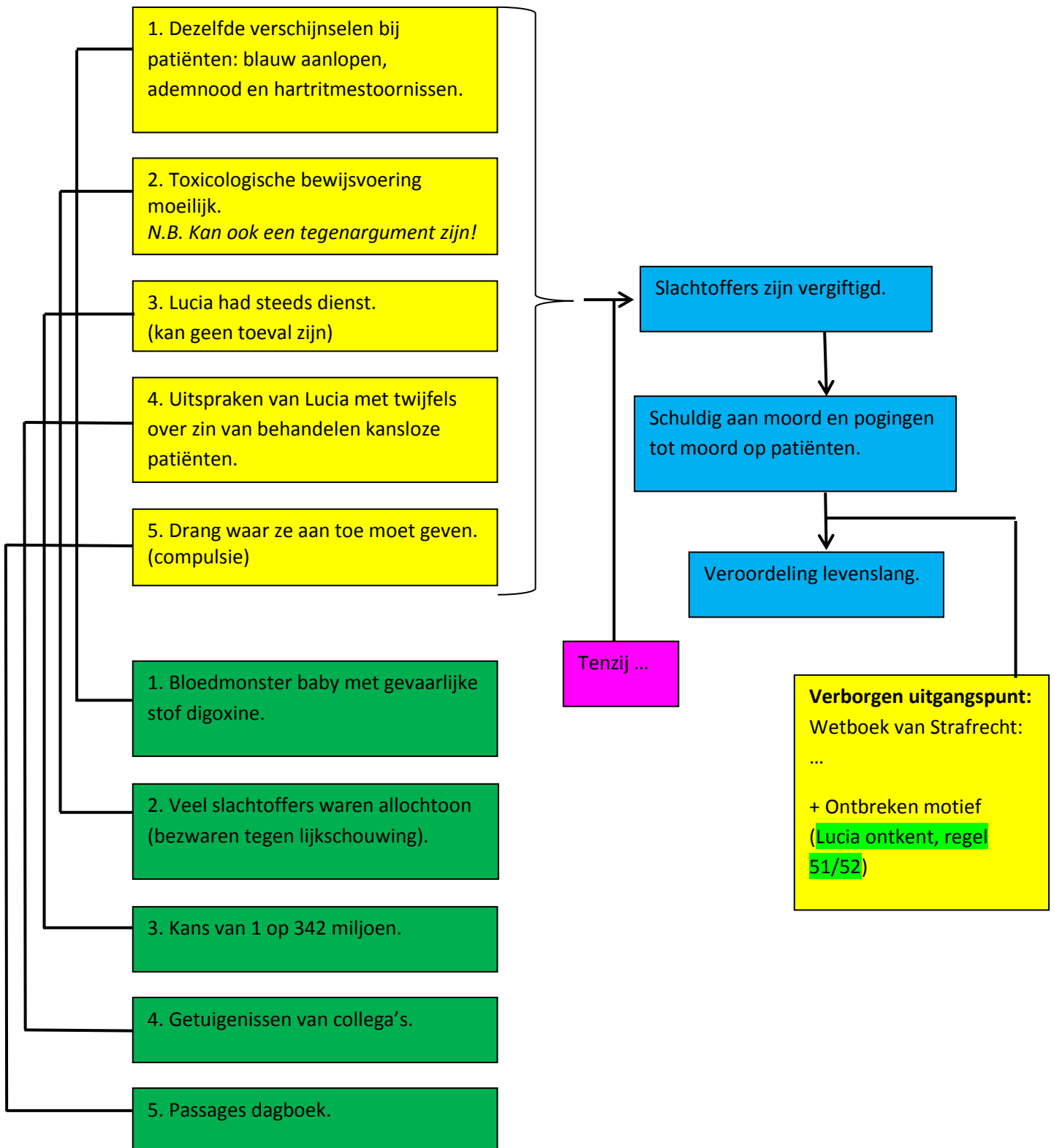
35 geen acuut gevaar. Een statisticus
36 heeft becijferd dat er een kans van
37 een op 342 miljoen was dat Lucia bij
38 toeval steeds dienst had.
39 Belastend waren uitspraken van Lucia
40 aan collega's, waarin ze haar twijfels
41 uitsprak over de zin van het
42 behandelen van kansloze patiënten.
43 In haar nadeel werkten verder
44 passages in haar dagboeken, waarin
45 ze het heeft over een 'compulsie'
46 (drang) waaraan ze heeft toegegeven.
47 Volgens Lucia doelde ze op haar
48 gewoonte om tarotkaarten te leggen
49 voor patiënten.

50 Het grote raadsel bleef gisteren het
51 motief van Lucia, die zelf ontkent en
52 dus niets wil zeggen over drijfveren.
53 Voor de rechtbank was dat reden haar
54 levenslang op te leggen, omdat
55 onduidelijk is hoe groot de kans is dat
56 Lucia na vrijlating in herhaling zal
57 vallen. De rechtbank zweeg echter
58 over de verwoede maar mislukte
59 pogingen van het OM om een motief
60 te construeren.

61 Bij het verlaten van de zaal keek Lucia
62 woedend naar de rechtbank. Haar
63 raadsman mr. A. P. Visser vindt dat de
64 rechtbank te veel gewicht heeft
65 gehecht aan de statistische
66 aanwijzingen en dat ze de bewijslast
67 heeft omgedraaid.

Schema:

De uitgangspunten zijn genummerd van 1 t/m 5 waar het "bewijs" aan gelinkt is.

N.B. Het onderscheid tussen uitgangspunten en onderliggende onderbouwing kan soms moeilijk te maken zijn en zou dus soms omgedraaid kunnen worden.

Een alternatief schema zou kunnen zijn:

Bron	Constatering	Gevolg
	Digoxine in bloedmonster	Blauw aanlopen, ademnood, hartritmestoornissen, overleden baby
	Allochtone slachtoffers	Toxicologische bewijsvoering moeilijk
	Steeds dienst tijdens sterfgevallen (kans 1 op 342 miljoen)	
Getuigenissen collega's	"Behandeling kansloze patiënten"	
Dagboeken	Compulsie	

Analoog voor de tegenargumenten.

OPDRACHT 8:

Zie theorieblok §2 op blz. 10.

OPDRACHT 9:

- a) Als uitgangspunt wordt genomen dat ze alle drie onschuldig zijn. Zowel Karel als Marcus kunnen dan niet de waarheid spreken en plegen dus meened. Karel zegt namelijk dat Lars schuldig is en Marcus zegt dat minstens één van de anderen schuldig is.
- b) Als uitgangspunt wordt genomen dat ze alle drie de waarheid spreken. Karel wijst Lars als schuldige aan. Marcus geeft aan dat hij onschuldig is, maar zegt dat minstens één van de anderen wel schuldig is. Dat kan Lars zijn. Lars blijft dus over. De bewering van Lars heeft hier geen invloed op.
- c) In vraag **b** hebben we al gezien dat, als Karel en Marcus onschuldig zijn en dus de waarheid spreken, de bewering van Lars hier geen invloed meer op heeft. Zijn bewering kan in dat geval dus zowel waar als onwaar zijn. Lars is dan schuldig. Een andere optie is dat Karel wel schuldig is. Karel liegt dan waardoor Lars onschuldig wordt (en dus de waarheid spreekt) en Marcus ook schuldig is.
- d) De uitgangspunten zijn je aannames waarmee je je redenering kunt starten. Je redeneerstap(pen) geeft/geven dan aan wie wel/niet de waarheid spreekt waardoor je kunt concluderen wie schuldig is/zijn.